

Amerikiečiai išlipo Bougainville saloje

LIETUVIAI!

Gyvename momentu, kuomet rišamas tautų ir valstybių likimas. Mes, Amerikos lietuviai daugiausiai tuo tarpu galime padėti savo tėvų kraštui—Lietuvai—išsilaisvinti. Būdami šio krašto piliečiai palaikykime artimą kontaktą su savo steitų senatoriais ir savo distriktų kongresmanais, prašydami, kad jie remtų žygius atstatyti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Šiomis dienomis Senate svarstomas Jungtinių Valstybių bendradarbiavimo klausimas taikai atsteigti ir palaikyti. Iškeliami ir Lietuvos reikalai. Tiems senatoriams, kurie užstoja Lietuvą, padėkokime. Kitų Senatorių paprašykime, kad jie paremtų Sen. Reynolds amendmentą prie Sen. Connally rezoliucijos, kuris aiškiau iškelia Lietuvos nepriklausomybės reikalą. Telegramas šauniems Senatoriams į Vašingtoną reikia siųsti šiandien.

Abdikacijos reikalas pavestas karaliui

KUR NORS ITALIJOJE, lapkr. 2.—Karaliui Vittorio Emanuele, buvusiam Italijos karaliu per 43 metus—21 jų po fašistais—šandien žiūrėjo į akis klausimas ar abdikuoti, kad jo karo nuvargintas kraštas galėtų sudaryti reprezentatyvinę vyriausybę. Premjeras Pietro Badoglio, grįžęs iš konferencijos su politiniais vadais Napoly vakar, pasakė karaliui, kad jis tokią vyriausybę negalys sudaryti kol karalius laikysis savo sosto.

Sakoma grafas Carlo Sforza, buvęs Italijos užsienių reikalų ministras prieš fašizmo laikus, pareiškė kad jis niekad neįeitų vyriausybės kol karalius valdys Italiją.

Turkija stos karan sąjungininkų pusėje?

ANKARA, lapkr. 2.—Diplomatinių ir turkų sluoksniai įskaito Turkijos Prezidento Ismet Inonu kalboje, pasakyoje atidarant parlamentą, intimaciją, kad jeigu būtų reikalinga, Turkija stosi karan sąjungininkų pusėje. Neminėdamas vardų, Inonu smerkė “dominacijos dvasią” ir gyrė “nuosirdžią kooperaciją tarpe mažų ir didelių laisvų tautų.” Jis taipgi pareiškė, kad Turkija pasirošusi daryti dar didesnes aukas, kad žmonija galėtų laisvai gyventi.

Anglikasčiai laukia Lewiso signalo grįžti prie darbų kasyklose

WASHINGTON, lapkr. 2.—Suvirš pusę milijono anglikasčių šiandien žiūri į savo unijos vadą John L. Lewis dėl signalo jų ateities veiklai, ar toliau streikuoti, nežiūrint vyriausybės įsakymo grįžti prie darbų, ar eiti kasti anglis.

Iki šiol jie nieko nėra gir-

dėję iš to savo vado. Kuone visi anglikasčiai sakosi laukiant Lewiso pareiškimo jų streiko reikalui.

UMW komitetas, kuris šiandien susirinko apsvaryti karo darbo tarybos pasiūlymą algų pakėlimui reikalui, kol kas taipgi nieko nepranešė.

U.S. lakūnai puolė japonus Kinijoje

CHUNGKING, lapkr. 2.—Amerikiečiai lakūnai ir vėl padėjo kiniečiams kareiviams, šį kartą atakuodami japonų sunkvežimių parką ir kareivines prie Shayang miesto, centrinėj Kinijoje. Mažesnieji lėktuvai puolė laivus ir prielaukas prie Yangtze upės Kiukiang uosto, kur sukėlė didelius gaisrus, ir nušovė du Zero lėktuvus.

Sąjungininkai pralaužė nacių linijas prie Massica kalno

5-toji armija smarkiai nukentėjo, bet pavarė nacius iš kalnų pozicijų

SAJUNGININKŲ ŠTABAS Aldžyre, lapkr. 2.—Penktosios armijos amerikiečiai ir britai kareiviai šiandien pralaužė pietinį galą vokiečių linijos žemiau Romos miesto. Jie įsiveržė į nacių pozicijas ir pavarė juos iš pozicijų kalnuose. Dvišakiam puolime, penktosios armijos daliniai dviejose vietose perkirto nacių liniją, puldami Massico kalno pašones ir užimdami didesnę dalį Matese kalnų. Komentatoriai pabrėžė, kad nacių linija nesubyrėjo, bet vokiečiai praradę punktus, kuriuos jie iki šiol smarkiai gynė.

Oficialūs raportai sakė sąjungininkai prarado daug kareivių, bet kad užimtos pozicijos buvusios vokiečių “brangiai įkainuojamos.”

Pasivarydami keturias mylias, britai kareiviai užėmė Casanova miestą ir kalnuotas vietas prie vokiečių centro Massico kalne.

Fronto centre, sąjungininkai iš Teano pasistūmėjo į šiaurę ir šiaurvakarius, ir užėmė kalnuotas vietas.

Ryšium su tuo, informuoti sluoksniai sakė užsienių reikalų ministras Numan Menemencioglu greitu laiku vyks į Cairo tartis su britų užsienių sekretoriu Anthony Eden apie tai, kaip Maskvoj

Štabo nario pareiškimu, sąjungininkai gerokai sukrėtė nacių linijas. Už kalnų linijos yra maždaug lygi žemė, ir ten bus galima daug greičiau žygiuoti.

Didelė opozicija. Aštuntos armijos fronte, britai nuolat spaudžia vokiečius kovose, kurios vaizduojamos kaip kruvinesnės negu Tunisijoje. Britai pasivarė į Isernia pusę, bet nepasakoma kaip toli.

Oficialūs komentatoriai pareiškė, kad vokiečiai kol kas nepasitraukia, bet atvirksčiai, rodo stipresnę opoziciją visiems sąjungininkų žygiams.

Lietus sulaukė britų pastangas praplėsti savo pozicijas skers Trigno upės, kur vokiečiai nuolat apšaudė jų pozicijas. Britai dabar deda pastangas pavarėti vokiečius iš kalno kelio 5 mylias nuo Cantalupo.

Amerikos didieji bombardieriai atakavo Spezia uostą, kuris anksčiau buvo didelė Italijos laivyno bazė, 52 mylias nuo Genoa, ir tiltą į šiaurę iš Spezia.

Anglis gaus tikrai tie, kurie jų neturi

WASHINGTON, lapkr. 2.—Kūro administratorius Ickes, ir vėl tapęs anglies kasyklų viršininku, šiandien įsakė anglies pardavėjams pristatyti anglis tik tiems pirkeėjams, kurie jų dabar neturi, ir tuo pat atsisaukė į vartotojus neužsakyti anglių jeigu jų jau turi, nes tuomet jų kaimynai gali jų negauti.

Ickes taipgi sakė jeigu anglies padėtis greit neatsitaisy, gal bus reikalinga atsisaukti į šeiminkus turinčius daugiau negu paprastai anglių dalintis su netokiais laimingais kaimynais.

NESPEJĘ NUZUDYTI

Vysk. Cutbert O'Gara, C. P., Apaštalinis Vikaras Hunan provincijai, Kinijoje, per plauką išliko gyvas. Japonams užėmus Hong Kong (1941 metais), jis buvo suimtas, išgabentas ir nuteistas sušaudymui. Fort Stanley stovykloje jis jau buvo pririštas prie stulpo, bet tuo tarpu smarkia ataka kinai atsiėmė tą stovyklą ir, nespeję atlikti egzekucijos, japonai turėjo bėgti. Šiomis dienomis jis grįžo į Ameriką. (NCWC)

Sostinės nuomone, Stalinas laimėtojas

WASHINGTON, lapkr. 2.—“Nėra klausimo, kad Stalinas išėjo laimėtoju.” Toks tai yra bendras reagavimas tarpe veteranų diplomatų Washingtone kaslink Amerikos, Anglijos ir Rusijos Maskvoje sudarytos sutarties įsteigti tarptautinę organizaciją ir palaikyti pokarinę taiką.

Jaučiama, kad Stalino didysis laimėjimas buvo tame, kad tik Austrija ir Italija yra minimos kaip tautos, kurių “išlaisvinimas” ir “sudemokratinimas” garantuojamas.

Specifiškas praleidimas Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Jugoslavijos, Graikijos ir kitų Balkano valstybių išsikiša iš sutarties teksto, ir tuoj davė progos daugeliui Kongreso narių kritiškai komentuoti apie sutartį.

Jaučiama nusivylimas ir dėlto, kad Rusija nepasidavė kariauti prieš japonus nė dabar, nė vėliau.

Rusų kariuomenė įėjo į Krymą

Naciai palieka savo didžiuosius ginklus

MASKVA, lapkr. 2.—Rusų šarvuotų vežimų dalinys prasilažė per paskutines nacių linijas Perekope ir varosi į Krymą. Visi ženklai nurodo, kad rusai labai greit okupuos tą Juodosios jūros pusiasalį, kur apie 90,000 vokiečių kareivių nesulaikė rusų veržimasi per Perekopą.

Tuo pat metu, Gen. Fedor Tolbukhinno didieji daliniai apsupa tūkstančius vokiečių kareivių, dažnai pražygiuodami pro mažesnius priešo garnizonus, ir pasiekė punktą 30 mylių nuo Kerzono, prie Dniepro žiočių. Užpakaliniai tankai ir pėstininkai duoda vokiečiams pasirinkti—pasidavimas ar mirtis.

Jau vakar buvo matyti, kad rusai įeis Krymą, kadangi jie pralaužė didžiasias nacių linijas ir užėmė patį Perekopo miestą. Jie taipgi okupavo Armianską, 5 mylias į pietus.

Priešai sumišę.

Bėgančių vokiečių daliniai tarpe Dniepro ir Juodosios jūros kranto jau pasimetė vienas nuo kito. Sotvietai taip greitai paskui juos vejasi, kad vokiečiai nebebando sunaikinti miestus, kuriuos jie apleidžia.

Tūkstančiai, vokiečių, klaidžioję po stepes per kelias dienas, pasiduoda rusams. Vien tik šeštadieny ir sekmadieny sumta 6,000 nacių belaisvių.

Senatas nori savo, ne Maskvos rezoliuciją

WASHINGTON, lapkr. 2.—Senatorius Tunnel šiandien stoji prieš pasiūlymus, kad Senatas priimtų Maskvoj sudarytą keturių valstybių deklaraciją vietos savo rezoliuciją dėl pokarinės kolaboracijos. Senatorius sakė jis nemato kam Senatas turi imtis tokio žygio. Daug kur girdima apie norą, kad Senatas imtų vietą pasauliniam gyvenime, o jei taip, tai Senatas turi priimti savo rezoliuciją.

Vienas pasiūlymas yra tas, kad priimti Maskvos deklaracijos tekstą ir pridėti Willis priedą, kuris reikalauja, kad by kokia taikos sutartis turi būti pristatyta Senatui ratifikacijai.

Sako naciai sudegino 23 Graikijos kaimus

NEW YORKAS, lapkr. 2.—Cairo radio pranešimu, naciai okupantai ugnimi sunaikino 23 graikų kaimus, ir išžudė daug nekaltų gyventojų Elasona provincijoje. Pranešimas sakė naciai tuo atsilyginę už patriotų daromą sabotąžą.

ORAS

Giedra. Šalčia.

Netikėtam žygy Amerikos marinai užėmė trijų mylių plotą

Nuolat atakuojamos japonų pozicijos

SAJUNGININKŲ ŠTABAS pietvakarų Pacifike, lapkr. 2.—Šiandien buvo pradėtas paskutinis žygis išvartymui japonų iš Solomonų, kuomet amerikiečiai marinai išlipo Bougainville saloje ir tuoj užėmė trijų mylių plotą žemės. Toje saloje randasi paskutinė japonų tvirtovė Solomonuose.

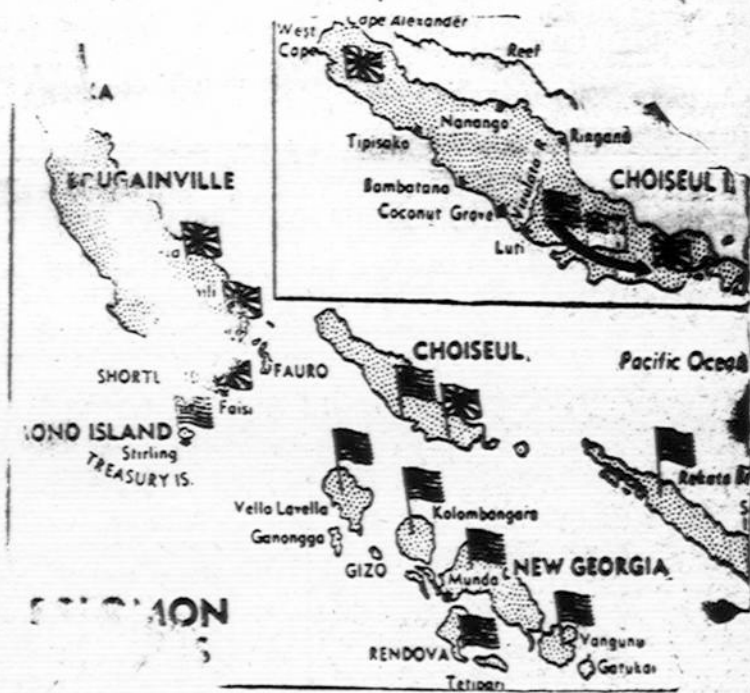
Pranešdamas apie amerikiečių išlipimą Bougainville saloje, tuoj po išlipimų Mono, Stirling ir Choiseul salų, prie Bougainville pietinio galo, Gen. MacArthur numatė galimybes, kad japonai gali daryti paskutinį desperatišką bandymą kontratakuoti. MacArthur sakė jeigu atvyks japonų laivynas mes jo lauksime, ir naudosime visas savo jėgas prieš juos.

Japonai pabugo.

Laivyno atstovas sakė keturi japonų krūzeriai ir penki destrojeriai plaukė į Bougainville pusę, bet greit apsisuko ir bėgo, kuomet amerikiečių laivai plaukė susitikti su jais.

Išlipę Bougainville, amerikiečiai užėmė krantą Empress Augusta įlankos, pietvakariniam krante, ir dabar randasi už Buin bazės ir Kahili aerodromo pietiniam tos salos gale.

Kaip tik prieš invaziją, sąjungininkų krūzeriai apšaudė Buka aerodromą pačiam salos šiauriniam gale. Bougainville operacija priverė sąjungininkus 200 mylių arčiau japonų didžiosios Rabaul bazės, kuri yra sąjungininkų tikrasis objektas.

Žemėlapis Amerikos-Japonijos kovų Pacifike

Apvalo užimtas salas. Treasury salose (Mono ir Stirling) ir Choiseul saloje sąjungininkai baigia likviduoti priešo likučius. Komunikatas apie Choiseul operaciją sakė kareiviai stumia priešą atgal į Sangian pusę.

Mono saloje, amerikiečiai ir neuzelandiečiai suėmė priešo patrankų pozicijas. Menkam bandyme atsilyginti, vienas japonų lėktuvas nakties metu bandė atakuoti sąjungininkus, bet buvo priešlėktuvinių patrankų nušautas.

Gen. MacArthur pranešė, kad Bougainville invazija buvo netikėta ir dėlto buvo rasta tik maža japonų opozicija. Anot jo, Bougainville išlipimas neturi būti skai-

tomas didelė ofensyva, bet tiktai pasistūmėjimu pirmyn, kurio tikslas yra užėmimas japonų aerodromų. MacArthur pabrėžė, kad jo resursai yra aprubežuoti, ir kad jam trūksta reikmenų japonų puolimui, bet jis naudoja ką turi, geriausiai kaip moka.

Amerikos Liberator bombardieriai ir vidutinieji Mitchell lėktuvai atakavo japonų Buka aerodromą, šiauriniam Bougainville gale. Jų ataka nedavė japonams naudoti lėktuvus atmušti amerikiečių marinų invaziją Empress Augusta įlankoj. Bombros apgadino pakilimo aikštes, įrengimus ir pastatus, ir sunaikino bent septynis priešo bombardierius, kurie buvo ant žemės tuo laiku.

Skelbs slekerių vardus Meksikiečiai Italijoje

NEW YORKAS, lapkr. 2.—FBI viršininkas E. E. Conroy šiandien pranešė, kad visų drafto išsiskindėtojų vardai bus pabaigoje kiekvieno mėnesio skelbiami laikraščiuose ir per radio.

LONDONAS, lapkr. 2.—Londono rytiniai laikraščiai, skelbdami Cairo radio pranešimą, sakė penki Meksikos kariuomenės daliniai, drauge su britų aštuntąja armija, kovoja Italijoje.

MŪSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

Lietuviai Urugvajaj

Šiaurės Amerikos lietuvių spaudoje, korespondencijoje iš Urugvajaus nurodoma, kad lietuvių Urugvajaj jau būta prieš praeitą karą, bet labai nedidelis skaičius. Daugiausiai jų privaziavo 1927-1930 metais iš kurių būtų nemažai ir emigrantų pabėgusių iš Lietuvos dėl Smetonos režimo politinių persekiojimų. Vienu laiku lietuvių buvo priskaitoma Urugvajaj apie 10,000. Dabar esama tik apie 7,000-8,000. Vieni iš jų grįžo Lietuvoje, kiti išvyko į kitas Pietinės Amerikos valstybes. Dauguma lietuvių gyvena Montevideo mieste ir jo priemiestuose Cerro ir Casabo. Kiti gyvena provincijos miestuose Salto, Freinta y Tores, Fraibuto ir kt. Nemažai lietuvių yra įsimėčiusių po ūkius kur tarp vietinių žmonių ir kitų emigrantų jie nesudaro jokios lietuviškos grupės. Daugiausiai lietuvių, keletas tūkstančių vyrų ir moterų dirba šaldytuvuose, gyvulių skerdyklose vadina mose "frigorifikuose". Tačiau darbas ten eina tik keletą mėnesių į metus. Dalis lietuvių turėjo neblogą darbą prie statybos, tačiau dabar karo metu tie darbai sustojo dėl stokos medžiagos, ypatingai geležies, kuri buvo importuojama iš kitų kraštų. Dabar geležis nau dojamą karo reikalams. Neblogai verčiasi biznieriiai restorantų, viešbučių, nakvynės namų savininkai. Valstybės tarnautojų lietuvių beveik nėra. Vienas lietuvis iš senų laikų užima aukštą vietą Swift "frigorifike".

Lietuvių organizacijų buvo labai daug ir įvairių nusistatymų, bet daugumas jų išmirė. Per paskutinius 15 metų pasirodė net 12 lietuviškų laikraščių, bet tik du išsilaikė kiek ilgesnį laiką. Neblogai gyvuojąs paskutiniu laiku susikūręs komitetas, į kurį įeina visokių pažiūrų lietuvių, išskyrus komunistus. Tai komitetas kuris jungia visus obalsiu Nepriklausoma ir Demokratinė Lietuva. Šis komitetas neblogai pasirodęs 16 vasario

šventės paminėjime. Iš kitų draugijų labiau pasirodo veikime tik dvi, tai katalikų krypties Lietuviškos Pastogės ir Dainos draugija ir liberalinė Kultūros draugija. Neigiamai atsiliepiama apie Lietuvos valdininkus, kurie atvykę į konsulatų ir Pasuntinybes Pietų Amerikoje prieškariniais laikais jau prisidėjo prie lietuvių skaldymo ir suskirstę juos į sūnus ir posūnius ir daug kam atiminėjo pilietybę.

Įsireikusių žmonių gimdymai apmokėti

Vaikų Biuras Suv. Valstijų Žemdirbystės Departamentu praneša, kad yra priimti planai duoti pilną priežiūrą prieš gimdymą žmonių vyrų, kurie randasi tam tikruose laipsniuose militarės tarnybos, kartu ir medikalę priežiūrą vaikams. Visos lėšos bus apmokėtos Valstybės Departamento ir kongresas jau parūpino fondą, kuris apims kelis mėnesius.

Pagal planą, nesėdinti moteris gali būti po daktaro priežiūra klinikoje arba ofise. Per gimdymą, ar tai būtų namie, arba ligoninėje, motina ir kūdikis gaus pilną medikalę priežiūrą; motina iki 6 savaičių po gimdymo. Vaikas per vienerius metus laiko.

Valstijose, kur ši priežiūra yra parūpinta, moteris ir vaikas vyro, kuris tarnauja keturiuose žemiausiuose laipsniuose karo tarnybos ar tai būtų Armijoje, Laivyne, Marynų Korpusė arba Pakraščiuose "frigorifike".

"GEN. MITCHELL"

Kearny, N. J., laivų dirbtuvėje šiomis dienomis į vandens nuleistas šis kareiviams parvešti laivas, kuriam duota vardas "Gen. Mitchell". Pirmam pasauliniam kare gen. Mitchell buvo viršininkas Amerikos oro jėgų Prancūzijoje. (Acme-Draugas Telegrapho)

Čių Sargyboj, gali gauti šį patarnavimą. Kaip ilgai moteris gyvena toj valstijoje nesvarbu arba kiek turi pinigų. Rasė arba spalva irgi nesvarbu.

Blankas galima gauti iš Valstybės Sveikatos Departamento per vietinius svei-

katos skyrius ir per gerovės (welfare) įstaigas, vietinius Raud. Kryžiaus skyrius, klinikas, militares stovyklas arba per vietinius medicinos daktarus. Žmona išpildo blanką ir pasirašo kartu įnašo ir vyro serijos numerį. Jos daktaras užbaigia pildyti, pasirašo ir išsiunčia pas valstybės motinos ir vaiko sveikatos direktorių. Prie šios formos yra pridėtas prierasas daktaro (arba ligoninės), kad priežiūra yra autorizuota Valstybės Departamento ir, kad pacientė arba jos šeimai nereikės mokėti.

Jeigu yra atsitiktinas reikalas, medikalę ir ligoninės priežiūrą galima gauti ir be jokio prašymo. Bet blanka turi būti išpildyta kaip tik galima ir pasiūsta Valstybės Sveikatos Agentūrai Valstybės direktorių motinų ir vaikų sveikatos skyriaus tuoj praneša pacientei ir daktarui klinikoje ar ligoninėje — priežiūra yra autorizuota.

Valstijos Sveikatos Departamentai paduoda planus Childrens' Bureau of the Department of Labor prašydami pakankamai pinigų. Kada biuras priima pasiūlymą pinigai yra įnešti į Izdo Departamentą. Tie pinigai,

ITALY'S CHOICE.

apmoka daktarus, slauges, ligoninės klinikas ir įvairius kitus aptarnavimus autorizuota Valstybės Sveikatos Departamento. FLIS

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Laidrodžius, Laidrodėlius, Aukšinius ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokius aukšinius daiktus už PRIENAMIAUSIAS KAINAS.

Turime didelį pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekorų ir kitų visokių muzikališkų daiktų.

Paisom Laidrodžius, Laidrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikališkus Instrumentus.

JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 1829

Pritaiko Akinius, Kreivas Akis Ištaiso.

Ofiso ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Sekmadienįje pagal sutartį.

EXTRA! EXTRA!

Permatnytas vardas ir adresas

Lietuviškas Žydukas

REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

N. KANTER, sav.
MONARCH LIQUOR
3529 So Halsted St.
Phone YARDS 6054

DABAR Yra Geriausias Lalkas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!

Atvykite į mūsų Jarda ir apžiūrėkite staką ir aukštą rūšį LENTŲ—MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viškų, skleptų ir flėtų. PASITARKIT SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslinink perstatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI!
STANLEY LITWINAS, General Manager

CARR - MOODY LUMBER CO.
PATARNAUJA LIETUVIAI SALES MANAI
3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
Valandos: Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. pietų. Kitomis dienomis — nuo 7 val. ryto iki 5:30 valandos popiet.

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture

ALEX ALESAUSKAS and SONS
Factory Representative.

SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMČIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareiklavimo.

SENIAUSIA IB SYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metal Selmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozera, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST

Lietuvoje paminėjo "Žiburio" gimn. sukaktį

(LKFSB) Lazdijų gimnazijos patalpose buvo paminėta Seinų "Žiburio" gimn. 25 metų sukaktis.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISO VALANDOS
Valandos: 2—4 ir 7—9 vakare
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Road

PIRKITE KARO BONUS!

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas leiddami išgaminuoti jas moderniškiausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.

86 METAI PATYRIMO pritrinkime akinių, kurie prašallina visų akių tempimą.

Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas: CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiad. ir Seštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

MARGUTIS
VIENINTĖLIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.

MARGUCIO ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROspect 1930
Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
Arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARDS 5921
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
— 756 West 35th Street

Tel. CANAL 6122

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
Sekmad., Trečiad. ir Seštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANAL 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonai:
Ofiso—HEMlock 5849
Rezid.—HEMlock 2324

DR. PETER I. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9;
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Ofiso Tel. ... VIRginia 1886

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. P. ATKOČIUNAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Seštadieniais
Valandos: 2—8 popiet.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepa šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2380
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepiama—
Šaukite: KEDzie 2868
VALANDOS:
Firm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.;
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.
Seštad. 6 val. iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Tikėjimas yra brangi Dievo dovana amžinajam gyvenimui laimėti. Bet žmogus praranda tikėjimą dėl to, kad jo nebrangina.

Budriko Moderniška Krautuvė

Pilnas didelis pasirinkimas namams rakandų, gerą Parlor Setų, Pečių, Karpetų, Radijų ir didelį Jewelry Krautuvė su visku su Rakandų Krautuve po vienu stogu. Taipgi Rekordai, Galdos.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. Calumet 7237—4591

Radio Programai leidžiami Budriko Krautuvės per 14 metų:
WCFL 1000 k. Sekmadienio vakare 9:30 valanda.
WHFC 1450 k. Ketvirtadienio vakare 7 valanda.

ŠEIMININKIŲ IR MERGINŲ
Pagelbėti Gaminti Saldainius Mūsų Ginkluotoms Jėgoms.
PASTOVUS DARBAS Pilną arba Dalį Laiko.
GERA MOKESTIS 6 DIENŲ SAVAITĖ
SALDAINIŲ PAKUOTOJŲ Inspektorių Vyniojų Chocolate Dippers Enrobing Machine Feeders.
PATYRIMO NEREIKIA
Dieną ir Naktį Darbui. Malonios Darbo Sąlygos.
EMPLOYMENT OFFICE VALANDOS:
Sekmadienį 11 ryto iki 4 popiet Pirmad., Antrad. ir Trečiad. nuo 7 ryto iki 8 vakaro Ketvirtad., Penktad. ir Seštad. nuo 7 ryto iki 5 vakaro
Jei dabar dirbate prie svarbių karo darbų, neatsisaukite.

BUNTE BROTHERS
3301 W. FRANKLIN BLVD. (500 į žiemius)

VYRŲ IR HIGHSCHOOL VAIKINŲ
Pagelbėti Gaminti Saldainius Mūsų Ginkluotoms Jėgoms.
PASTOVUS DARBAS Pilną arba Dalį Laiko.
GERA MOKESTIS 6 DIENŲ SAVAITĖ
SALDAINIŲ GAMINTOJŲ Saldainių Dirbėjų Pagelbininkų Mašinų Operatorių.
Porterių Trucker's Darbininkų Car Loaders Dienų arba naktų darbas nuolat
PATYRIMO NEREIKIA
Gera Transportacija
EMPLOYMENT OFFICE VALANDOS:
Sekmadienį 11 ryto iki 4 popiet Pirmad., Antrad. ir Trečiad. nuo 7 ryto iki 8 vakaro Ketvirtad., Penktad. ir Seštad. nuo 7 ryto iki 5 vakaro

BUNTE BROTHERS
3301 W. FRANKLIN BLVD. (500 į žiemius)

WANTED ADS

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANDOLPH 9488-9489

SVARBUS PRANESIMAS

War Manpower Commission nustatymai reikalauja kad dauguma darbininkų turi įsigyti Paliuosavimo Raštą (statement of availability) nuo dabartinės darbo įstaigos — ar nuo War Manpower Commission — pirmą pradedant dirbti kitoje įstaigoje. Peritikrinkit ar jūs galite gauti ir ar jums reikalinga paliuosavimo raštas. Jūs sutauptysit sau ir darbo įstaigoms daug laiko.

HELP WANTED — VYRAI

**ARC WELDERIŲ
MACHINE ASSEMBLERS**

RADIAL DRILL

PRESS OPERATORIŲ

VIRSLAIKIS

GERA MOKESTIS

Prater Pulverizer Co.
1829 S. 55th Ave. — Cicero

Reikia

SHEAR VYRŲ

STEEL SHEET

SVARBUS KARO DARBAI

PATOGIOS DARBO SĄLYGOS

ATSISIAUKITE

2924 W. 51st St.

9 RYTO IKI 5 PP.

**Central
Steel & Wire Co.**

REIKIA VYRŲ

VIRŠ 38

DIRETI
NON-FERROUS
SMELTING DIRBTUVĖJE
FURNASOMS PAGALBININKŲ
IR PAPRASTŲ DARBININKŲ

Atsišaukit į

L. S. COHEN & CO., INC.
1111 W. LIBERTY ST.

VYRŲ

Su ar Be Patyrimo

Prie

Drill Press

ir

**Abelių Darbų
Machine Šapoje**

Taipgi

Turret Lathe Oprs.

100% KARO DIRBTUVĖJE
AUKŠCIAUSIA MOKESTIS
SPECIALUS PAKĖLIMAI
REGULIARIS PAKĖLIMAS
ALGOS PLENE
PATOGIOS DARBO SĄLYGOS
PASTOVUS DARBĄ DABAR
IR PO KARO

**STIGER PRECISION
PRODUCTS, INC.**
4616 W. 20th STREET
CICERO

BUS BOYS

Dišių nešiotojų — Sekmadieniais ir šventadieniais dirbti nereikia. Gera mokesčiai ir valgis. Matykite Mrs. Crawford.

**EITEL FIELD BUILDING
RESTAURANT CORP.**
130 S. Clark St.

TROKERIŲ - WAREHOUSE
SVARBIAI PRAMONEI

77% VALANDA
\$1.16 UŽ VIRSLAIKĮ

80c j val. po 30 dienų, viršlaikis po 40 val. Pastovūs darbai. Apmokamos atostogos.

**CROOK'S
TERMINAL WAREHOUSES**
5967 W. 65th STREET

PIRKITE KARO BONUS!

HELP WANTED — VYRAI

BUS BOYS

Atsišaukit į Colonnade Kambarį.
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Rd.

VYRŲ

MUMS REIKIA TUOJAUS
PRIE SVARBIŲ KARO DARBŲ
HYDRAULIC PRESS OPERATORIŲ
CALENDAR OPERATORIŲ
MILL VYRŲ
MACHINISTŲ
MAINTENANCE VYRŲ
MASINŲ OPERATORIŲ
PAPRASTŲ DARBININKŲ
DIENĄ IR NAKTĮ ŠEPTAI

WESTERN FELT WORKS
4115 Ogden Ave.

FREIGHT HANDLERS

LABAI SVARBŪS DARBAI

Mokame aukščiausią visame mieste mokesį. Mokame laiką ir pusę po 8 ir po 40 valandų darbo.

NUOLATINIAM DARBUI

Atsišaukit asmeniškai į
**NATIONAL CARLOADING
CORPORATION**
Door No. 5, House No. 3,
13th & Clark Sts.

PORTERIO

TAIPGI SENYVO VYRO
PAKUOTI BANDUKES

RADCLIF 3133

7541 S. STATE ST.

DIE MAKERS

STEEL-RULE DIE MAKER
PASTOVIAM DARBUI MUMS
SVARBIOJE PRAMONEJE

WESTERN FELT WORKS
4115 Ogden Ave.

HELP WANTED — MOTERYS

50 GIRLS AND WOMEN 50

For essential war work. Excellent starting rate. Definite advancement. We pay while you learn.
SOLDERING WIRING
ASSEMBLING RIVETING
Pleasant working conditions. Free Canteen. Good transportation. Daily and Sunday interviews.

L. A. GOODMAN MFG. CO.
2249 S. Calumet Ave.

JUNIOR CLERKS

17 — 19
Kurių ranka rašymas gerai skaitomas. Puiki progą įsidirbimo.

**GREAT AMERICAN
TRANSPORTATION CORP.**
135 S. LASALLE ST.
29th Floor Field Bldg.

REIKIA TARNAIČIŲ

Atsišaukit į

AMBASSADOR HOTELS
1300 No. State St.

MERGINŲ

IR MOTERŲ

PATYRIMO NEREIKIA

MUSU MERGINOS ABELNAI
UZDIRBA \$31.00 I SAVAITE IR
SUVIRS. PIECE WORK RATA.

PASTOVUS DARBAS

MALONIOS APLINKYBES

GERA TRANSPORTACIJA

ATSISIAUKITE

SQUIRE DINGEE CO.
1918 N. Elston Ave.

REIKIA MOTERŲ

PRIE VIRTUVES DARBŲ

Ilgoms ar trumpoms valandoms. Valgis ir uniformos duodama.

Sekmad. ir naktimis nereikia dirbti.

ATSISIAUKIT PRIE

MISS VAUGHN

TEA ROOM — 8th FLOOR

CARSON PIRIE SCOTT & CO.

SKELBKITES "DRAUGE"

HELP WANTED — MOTERYS

**STENOGRAPHER
POST WAR POSITION**

New Air Conditioned
Small Office

**Good Starting Salary
EXCELLENT OPPORTUNITY
FOR ADVANCEMENT
IN ESSENTIAL INDUSTRY**

**DEWEY & ALMY
CHEMICAL CO.**

6050 W. 51st Street

Call Summit 240

SVARBIAI PRAMONEI

REIKIA VYRŲ IR MOTERŲ.
PILNO ARBA DALINIO LAIKO
DARBAMS. DIENĄ IR NAKTĮ.

PATYRIMO NEREIKIA

Prie Aluminum Castings Darbų.
**TRIMMERS — POLISHERS
CHIPPERS — SAND BLASTERS
GRINDERS — SAW VYRŲ**

100% KARO DARBAI

Atsišaukite dėl pasitarimo: darbo dienomis, nuo 8 ryto iki 5 pp. — Šeštad. nuo 8 ryto iki 12 pietų. — Sekmad. nuo 10 ryto iki 12 pietų.

Atsišaukit gimimo rekordus ar pilietybės įrodymus.

2742 W. 36th PLACE

Merginų

IR

Moterų

PRIE

LENGVŲ MAŠINŲ

IR

ASSEMBLY DARBŲ

PATYRIMO NEREIKIA
100% KARO DARBAI
Geros Darbo Sąlygos
DIENOS DARBAI
ATSISIAUKITE

Merkle-Korff

Gear Co.

213 N. MORGAN

MOTERŲ

Mums reikia Tuojaus
Prie Svarbių Karo Darbų
MASINŲ OPERATORIŲ
Inspektorių ir taipgi
Prie Lengvų Dirbtuvės Darbų
DIENĄ IR NAKTĮ DARBAI

WESTERN FELT WORKS
4115 OGDEN AVE.

VYRAI IR MOTERYS

VYRŲ

Vilnonių ir Trimming Stock Klerkų.
mokanti skaityti ir rašyti angliskai

PORTERIO

Langiems naktimis darbas. Valandoms tarp 4 popiet ir 12 vidurnaktį.

MOTERŲ

INSPEKTORIŲ — SIUVIMO MAŠINŲ OPERATORIŲ — RANKOMIS SIUVĖJŲ — UTILITY FLOOR DARBININKŲ ir EXPEDITORS.

PATYRIMO NEREIKIA MES ISMOKINSIM

Laikas ir pusė už viršlaikį

Klauskite

BOLAS W. PALUTSIS

M. Born & Co.

Vyrų drabužių šildirbėjai gamintojai
Militarinių uniformų ir civiliams siūtų ir overkotų.

1060 W. ADAMS ST.

Santa Fe Railway

REIKALAUJA

TROKERIŲ IR KROVEJŲ

AMŽIAUS 16 IKI 50

PILNAM IR DALINIUI LAIKUI

Laikas ir pusė už viršlaikį po 8 valandų darbo.

Kreipkitės prie Warehouse Formano

38th St. ir CENTRAL PARK AVE.

ISIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

38th St. ir CENTRAL PARK AVE.

ISIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

38th St. ir CENTRAL PARK AVE.

ISIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

38th St. ir CENTRAL PARK AVE.

ISIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

38th St. ir CENTRAL PARK AVE.

ISIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

38th St. ir CENTRAL PARK AVE.

ISIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

38th St. ir CENTRAL PARK AVE.

ISIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

38th St. ir CENTRAL PARK AVE.

ISIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

38th St. ir CENTRAL PARK AVE.

Priežodžiai

Viskas apart Dievo keičiasi kasdieną. C. Kingsley

Žmogaus mintys, ne žodžiai, yra jo nuosavybė.

Ne viskas, kas siūloma tautiniam žmonių sąmoninimui yra pagrįsta gera in-

Naumiestyje, kur gyvena ir mirė dr. V. Kudirka, iki šio karo buvo įsteigta mėsos krautuvė.

★★★★★★★★

★ For Help!
★ For Sale!
★ For Rent!
★ For Service!
★ For Results!
- ADVERTISE -

In America's Greatest
Lithuanian Daily Newspaper
— ESTABLISHED 1909 —
CALL AN AD-TAKER
CLASSIFIED OFFICE

TEL.—RANDOLPH 9488

LITHUANIAN-DRAUGAS

THE LEADING LITHUANIAN
ADVERTISING MEDIUM

★★★★★★★★

VYRAI IR MOTERYS

VYRŲ IR MOTERŲ

MIDDLE-AGED PEOPLE are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive oftener than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

Palaiykite tuos biznierių, kurie skelbiasi "Drauge".

HURLEY MACHINE CO.

2145 S. 54th Ave. — Cicero

VYRŲ IR MOTERŲ MERGAIČIŲ IR BERNIUKŲ

16 Metų Amžiaus Ar Suvirš
JOKIO PATYRIMO NEREIKIA

100% Karo Darbai

48 VAL. — 6 DIENOS I SAVAITĖ

Laikas ir Pusė Mokama už Viršlaikį

Gera Mokestis — Malonios Darbo Sąlygos

PUIKI TRANSPORTACIJA

SHERMAN KLOVE COMPANY

3531 WEST 4TH STREET

EMPLOYMENT OFISSAS

BAIGUSIOS PIRMOSIOS PAGALBOS KURSUS

Evansville, Ind., merginos-moterys, baig usios pirmosios pagalbos kursus, kuriuos įsteigė kun. J. John Vincius (lietuvis), stovįs dešinėje. Baigusių kursų tarpe yra ir viena vienuolė. Šiame atvaizde demonstruojama dirbtinoji respiracija (kvėpavimas).

Lietuviai kariai ras prietelių ir Australijoje

(LKFSB) Australijoje gyvena jaunas lietuvis kunigas J. Tamulis. Jis mielai sutinka Australijon nuvykusiems USA lietuviams kariams aprodyti to krašto išmybes. Jo adresas: Rev. Father J. Tamulis, c-o Archbishop's House, Brunswick St., New Farm, Brisbane, Australia. Telephone — B 1596. Per jį galės surasti ir daugiau Australijoje gyvenančių lietuvių. Ten jų yra keletas šimtų, visi turi gerus darbus.

Naujosios Zelandijos laikraštis apie Lietuvą

(LKFSB) Net tolimame Pacifike, Zelandijos saloje išeinąs katalikų savaitraštis "Zealandia" įsidėjo žinėlę apie suareštavimą vėsk. Skvirecko, suminė d a m a s, kad ir daugiau lietuvių yra areštuota. Kitame ilgėlesnia me straipsnyje aprašė per gyvenimus naujojo Kaišedo rių vyskupo J. E. Matulionio Idėtas ir Ekscelencijos atvaizdas SSSR kalinio unifor- moje. Šis straipsnelis išdėtas ir pirmą puslapi, antraštė: "Du kartu kalintas vyskupas paskirtas į naują vyskupijos sostą".

Septyni sužeisti

Pereito pirmadienio anksti rytą buvo sužeisti septyni asmenys, kai Illinois Central priemiesčio traukinys sudavė į kitą priemiesčio traukinio užpakalį. Tas kitas traukinys stovėjo prie 91st St. stoties.

Heroiški vyrai

Penki armijos lakūnai ir šeši navy vyrai iš Chicagos ir priemiesčių buvo apdovantoti pasižymėjimo ženklais už heroizmą ar nepaprastą darbą Pacifiko fronte, kovoje prieš japonus. Apie tai buvo pranešta šiom dienom.

Atleido klerką

Jacksonville, Ill. — Buvo atleistas ofiso klerkas. Ryšium su klerko atleidimu, pereitą pirmadienį Morgan kauntės racionavimo boardo visi nariai, 17 asmenų, padavė rezignaciją.

Klerko atleidimas įvyko dėl pirmiau įvykusios vagystės boardo ofise, ir buvo pavogta 1,000,000 gazolino ir kuro aliejaus kuponų.

Pirkite karo bonus ir aukokite savo kraują per A. R. fesoriavo saleziečiai kun. Kryžių sužeistiems kareiviams.

Salvage In the Air

Luella Bendick, American Airline Stewardess, salvages waste fat from a passenger's lunchbox. Save inedible fat and turn it over to your meat dealer to make glycerine urgently needed for medicinals and gunpowder. A pound of kitchen grease makes glycerine to fire ten rounds from a 50 caliber airplane gun.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,
by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išėina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu. Skelbimų kainos pristunčiamos pareikalavus.	

Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę išsilyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulg savo nuožiūra. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus patalysmams, ir vengiant polemikos ar asmeniško. Pasenusios korespondencijos laikraštini nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Konferencijos deklaraciją pasiskaičius

KĄ REIŠKIA TYLA APIE PABALTĘ?

Bent kiek akyliau seką tarptautinę politiką, vakar ir užvakar didžiausiu susidomėjimu skaitė Maskvos konferencijos dalyvių paskelbtą deklaraciją.

Ne vienos tautos žmonės gerokai nusivylė neradę deklaracijoj aiškaus žodžio jų tautų likimo klausimu. Lietuviai, latviai, estai, lenkai ir net čekai viens kito klausia, ką tai reiškia, kad apie jų tautas deklaracijoj užtylėta.

Mes keliais atvejais, rašydami apie Maskvos konferenciją, pasakėm, kad smulkmeniškų žinių apie jos nutarimus tuo tarpu nesulauksime. Ypač nesitikėjime detalių apie konferencijoj svarstytus militarinius dalykus. Jei nesuminėta ir apie kai kurias valstybes, reiškia, kad esama ten sąryšio su karo eiga ir, pagaliau, nenorima išduoti tarptautinės politikos veiksmų strategikos.

HULL SAVO NUSISTATYMĄ PRAVEDĖ

Tačiau deklaracijoj nesuminėtoms tautoms netenka dėl to kelti alarmo. Konferencija, ant kiek tai buvo galima numatyti, ėjo U. S. sekretoriaus Cordell Hull'io dvasia ir nusistatymu. Jo įtaka matome ir deklaracijoj. Reikalavimas besąlyginio priešų pasidavimo, sudarymas tarptautinės organizacijos taikai palaikyti, įsteigimas atitinkamų komisijų rubežiams tarp valstybių nustatyti, nepriklausomybė visoms tautoms, ar jos didelės ar mažos — tai sekr. Hull programos pagrindas. Ant to pagrindo susitartytos ir Maskvos konferencijos sutartys.

Maskvos konferencijos sutarties (kuria pasirašė Jungtinių Valstybių, Didžiosios Britanijos, Sovietų Rusijos ir Kinijos atstovai). Ketvirtas paragrafas aiškiai kalba ir apie mažųjų valstybių nepriklausomybės atstatymą. Šis paragrafas taip skamba:

"Kad jos (Amerika, Anglija, Rusija ir Kinija — Red.) pripažįsta reikalingą ankščiausiai praktiškai galima laiku įsteigti generalinę tarptautinę organizaciją, paremtą taiką mylinčių valstybių suvereniteto lygybės principu ir atdarą kiekvienai tokios valstybės, didelės ar mažos, narystei, kad palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą."

TAUTŲ LYGYBĖS KLAUSIMAS

Vadinas, į planuojamą tarptautinę organizaciją turės teisę įeiti visos taiką mylinčios valstybės. Aišku, kad neturės būti daroma išimties nė Lietuvai, nė kitoms Baltijos valstybėms, kurios puikiai ir stipriai yra įrodžiusios savo sugebėjimą taikiai gyventi su savo kaimynais ir kooperuoti visuose darbuose tarptautinei taikai palaikyti.

Tam tikslui Londone būsianti sudaryta specialė komisija, kuri studijuos Europos tautų reikalus ir referuos keturioms didžiosioms jėgoms. Maskvos konferencijoj nebuvo galutinai išspręstas Baltijos valstybių, Lenkijos ir kai kurių kitų valstybių klausimas ir jų santykiai tarp Sovietų Rusijos ir jų nenustatyti. Todėl jie palikta svarstyti Londono komisijai.

O KAIP SU LIETUVA?

Lituviai, be abejonės, statysime klausimą, kas bus, pagaliau, su mūsų tėvų kraštu, Lietuva? Iš konferencijos deklaracijos dvasios, kuria vadovaujantis ji pa-

rašyta, galima, berods, numanyti, kad Jungtinės Valstybės griežtai stovėjo už savo pirmąją nusistatymą atstatyti Lietuvą laisva ir nepriklausoma valstybe. Jei už tą nusistatymą p. Hull būtų nestovėjęs, galimas dalykas, kad būtų patenkintos rusų pretenzijos ir tos blogos mums žinios būtų paskelbtos viešai.

Deklaracijoj pastebime ir kitą svarbų dalyką, kad išlaisvintų iš nacių ar japonų kraštų viena bet kuri išlaisvintoji jų valdyti ir tvarkyti be pasitarimo su kitomis keturiomis didžiomis valstybėmis negalės. Ten negalės laikyti militarinių jėgų be kitų valstybių pritarimo.

LIETUVA IR AUSTRIJA

Nemažai reikšmės turi specialus suminėjimas nepriklausomos Austrijos atstatymo. Neskaitant kitų motyvų, Austrijos atstatymas turi tikslo atitaisyti to krašto žmonėms neteisębę, kokią padarė Hitleris juos užpuoldamas. Su Austrija Hitleris buvo pasielgęs visai taip, kaip Stalinas pasielgė su Lietuva, ją okupavo tokiu būdu, kad austrai ir gintis nespėjo. Panaši buvo ir Austrijos prijungimo prie Vokietijos procedūra. Taigi, jei yra atitaisoma Austrijai padaryta skriauda, bus atstatyta ir Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė.

Šiuo tarpu, žinoma, pats svarbiausias susitarimas bendromis jėgomis vesti karą prieš Vokietiją ir Japoniją iki jos nebus priverstos besąlyginiai pasiduoti. Tas susitarimas, išblaško visus gandus apie separatinę taiką. Tuo bus pagreitinta Jungtinių Tautų pergalė.

Dėl kitų deklaracijos punktų teks pasisakyti kitomis progomis.

Panamos šventė

(LKFSB) Kas abejoja, ar mažos tautos gali būti nepriklausomos, turėtų prisiminti Panamą, kuri lapkričio 3 d. švenčia jau 40-tą savo Nepriklausomybės šventę. Daugelis nustebsime, kad ta Centrinės Amerikos respublika teturi tik 635,000 gyventojus, taigi beveik penkis kartus mažiau negu Lietuva. Jos užimama teritorija — 33,667 kvadr. mylios. Panamoje dauguma gyventojų — katalikai. Visiems vaikams nuo 7 iki 15 metų priverstinai mokslas. Panama turi daugiau kaip 600 pradžios mokyklų, keletą aukštesniųjų ir vieną universitetą. Gyventojai vartoja ispanų kalbą.

Lietuviai gerai pasirodo

Tautinės grupės Chicagoy yra sudariusios U. S. karo bonų komitetą, kuris užsimojo nupirkti Dėdei Samui Kalėdų dovaną — kruzerį (karo laivą). Ligšiol šiam tikslui bonų išpirkta už \$27,905,180.00. Chicagos lietuviai bonų kruzeriui pirkti išpirko už \$1,800,000. Nors lietuviai kaip tautinė grupė Chicagoy savo skaičiumi yra aštuntoje vietoje, tačiau U. S. karo bonų supirkime atsistoję į ketvirtą vietą.

SPAUDOS APŽVALGA

Lietuvos diplomatų likimas

"Amerika" rašo:

"Naciai gauda ir koncentracijos stovyklosna grūda lietuvių šviesuomenę ne tik Lietuvoje. Jų grobiška ranka pasiekia lietuvius ir kitose šalyse. Štai, Prancūzijoje nacių gestapininkai suėmė Petrą Klimą, ilgametį Lietuvos diplomata, vieną iš Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą 1918 m. vasario 16 d. pasirašiusių 20 vyrų.

Petras Klimas ne pirmą kartą vokiečių kalėjime. Ano karo metu vokiečiai jį tapė po savo kalėjimus per tris mėnesius, bet nieko nelaimėjo — Petras Klimas liko ištikimas lietuviui.

Dabar Klimas, atsiminkime, 26 metais vyresnis, nei tada, kai pirmą kartą vokiečiai jį kankino. Jo jėgos gerokai palaužytos, bet tikėjime ir linkėjime, kad Klimas išliktų ir antroje nelaisvėje gyvas. Jis reikalingas lietuvių tautos kovai.

Prisimindami liūdną ir tragišką Petro Klimo dalį, negalime pamiršti ir Stasio Lozoraičio paskutinio Lietuvos atstovo Italijai. Vokiečiams užimant Romą, St. Lozoraitis gyveno drauge su St. Girdvainiu, Lietuvos atstovu Vatikane.

Koks dabar St. Lozoraičio likimas, neturime žinių. Tenka laukti ir apie jų nesmagių pranešimų. Iš vokiečių visko galima tikėtis.

Europoje laisvesnes dankas dar turi St. Girdvainis, J. Šaulys, Ed. Turauskas, Br. Balutis. Nė vieno iš jų darbo ir gyvenimo sąlygos nėra pavydėtinos. Jų padėtis turėtų įpareigoti tuos stipriau veikti, kurie turi laisvas rankas."

Bent akivaizdoje Lietuvai gresiančių pavojų meskime į šalį bergždžius ginčus, piktas polemikas ir užsigauliojimus.

Kaip Kražių didvyrius pagerbė USA lietuviai

(LKFSB) Prisimindami 50 metų sukaktį nuo baisiųjų įvykių Kražiuose, mes prisimename ir teisingą dar Kudirkos redaguojamame "Varpe" (1894 m. Nr. 3) parašytą žodį.

— Kražių skerdynė sujūdino Amerikos lietuvius.

Laiškais iš Lietuvos žmonės USA lietuvių maldavo dviejų dalykų:

— Turėdami liuosybę tikėjimo, kad suėję savo bažnytėlėse, pasimelstų už sieles Kražiuose mirusių ir — turėdami liuosybę žodžio ir rašto, kad pasirūpintų kiek galint plačiaus jūjų nelaimės ir vargingąjį padėjimą pagarsinti.

Tuos prašymus Amerikos lietuviai nuoširdžiai pildė. Daugelyje vietų buvo atlaikytos pamaldos už kražiečius. Chicagoje, kur buvo daug nuo Kražių atvykusių lietuvių, pamaldos buvo labai iškilmingos. Aplink altorių buvo ištiesti juodi audklai su parašu:

— A. a. tiems, kurie buvo nukankinti maskoliu valdžios Kražiuose, Lietuvoje, 1893 m." Ant katafalikus buvo padėti vainikai su parašais:

— Dėl Kražių kankintinių.
— Dieve, gelbėk Lietuvą, gelbėk Zemaitiją.

Be pamaldų, beveik kiekviename mieste, kur tik buvo lietuvių, buvo ruošiami mitingai, demonstracijos. Pavyzdžiui, Wilkes Barre demonstracijoje dalyvavo keli tūkstančiai lietuvių važiutojų, raitų ir pėsčių. Ėjo lietuviai kunigai, keturiolika lietuviškų draugijų. Visi apsitaisę juodais, gedulo rūbais, nešini gedulo vėliavas, graudžius parašus apie Kražius. Keletas orkestrų su gedulo muzika. Apėjusi miestą ši procesija prisiartinio prie lietuviškos bažnyčios, kur atvirame ore buvo sakomos kalbos, angliškai ir lietuviškai.

Sekančią dieną svarbiausi Amerikos laikraščiai aprašė tuos liūdnius lietuvių paradus, daugelis įdėjo lietuvių nutarimus ir protestus prieš persekiotojus.

Vienybė Lietuvininkų išleido kun. Žebrio knygą "Kankinimas Katalikų", o Olšausko Lietuva atspausdino kun. Žiliaus "Kražių Skerdynė". SLA valdyba išleido rusų ir anglų kalbomis grafo Lelyvos knygą, kurioje lietuvių tautos graži senovė ir dabartinė bėtisė būklė Rusijos imperijoje buvo nuo dugniai nušviesta. To leidinio kopijos buvo nusiųstos Rusijos carui ir jam priminta knygą pasiskaityti ir "pakeisti bei palengvinti priklausią mūsų tautos padėtį."

ANGLIAKASIAI MEDŽIOJA

Anglių kasykloms užsidarius dėl darbininkų streiko, šie du anglikasiai iš Pittsburgh, Pa., medžioja zuikius. (Acme Draugas Telephoto)

Po svietą pasidairius

Mes kartais dyvijamės, kad koks nors čiutabakis sakos nieko nežinąs apie Lietuvą ir nėra girdėjęs, kad toks kraštas kur nors ant svieto būtų. Ką jau dyvytis iš tokių svetimtaučių, kad daugelis ir pačių lietuvių nežino, kad Lietuva yra. Imkim priklođą apie rinkimą Amerikoje drabužių nukentėjusiems nuo karo. Čekai renka Čekoslovakijai, lenkai — Lenkijai, norvegai — Norvegijai ir t.t., o lietuviški balšavikai — Sov. Rusijai.

Taigi, ar tie lietuviai žino, kad yra Lietuva ir kad nacių nuteriotiems lietuviams taip pat reikalingos drapanos?

Skradžių žemėn tokie lietuviai!

J. Brukas Čikagos lietuviškų balšavikų gazietoj a-

na dien parašė straipsnį apie Sov. Rusiją. Aantgalvį uždėjo tokį: "Palaiminti ubagai".

Nei ką pridėti, nei atimti.

Ona Blauzdytė, dentisto duktė, buvo labai įsimylėjusi į Antaną Tuomaitį. Onos tėvas apie tai nieko nežinojo. Vieną kartą jiems būnant sykiu ir bekalbant apie meilę pamatė, kad tėvas iš kažkur pareina. Nusigandęs Tuomaitis kreipias į Oną klausdamas, ką dabar turįs daryti. Ona visai negalvodama atsakė:

—Dabar, Antanėli, beliko tiktai vienas išėjimas: arba prašyk tėvelio mano rankos, arba prašyk, kad tau dantį ištrauktų.

Pažadėti ir neišpildyti — tai didžiausia klaida. Geriau visai nepažadėti, negu pažadėjus neišpildyti.

Mums Valdžia SAKO:

TAUPLYKIT VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jūs savo apdėvėtą parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture Kompanijai. Jie PERDIRBS ir padarys jį kaip NAUJA savo dirbtuvė. Didelis pasirinkimas visokių spalvų apdangalų.

2-ju SMOTU Kainos \$36 IR AUKŠCIAU SPRINGSAI jūsų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumė.

Telefonas SEELEY 8760
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Gražus patriotimis vakaras

Lapkričio 21 d., Sv. Jurgo parapijos salė, trys apskričiai — Federacijos, Moterų Sąjungos ir ALRK Susivienymo, rengia gražų, patriotinį Kražių Skerdynių 50 metų sukakties minėjimą. Bus suvaidinta patrijotinė drama "Pajūrio auka".

Veikalas perstato lietuvių kovas už laisvę. Senas vaidyla su verkiančiais ažuolais ir skambančiomis kanklėmis, graudžiai skundžiasi Lietuvos tėvynės vargais, svetimos vergijos pančiais, šaukdamas prosenelių milžinų dvasias padėti sutraukti vergijos rėžius ir iškovoti laisvę. Vaidulutes gi kurstydamos šventąją ugnį atpasakoja tėvynės praeitį, apgailestauja dabartį ir prašo Praamžių gelbėti Lietuvą ir Lietuvą atsipalaidoja iš rėžiu.

Antrame akte vaizduojama kaip motina išleidžia drąsų sūnų Juozą tėvynės ginti. Sūnus bučiuodamas karda daro priesaiką pirmasis puli priešą ir tik paskutinis iš mūšio tepasitraukti. Ir iš tikro, kai varpas suskamba pranešdamas pergalės rytmetį, Juozas linksmas grįžta iš didelio žygio. Jonas gi mirdamas tapęs garbinga pergalės auka.

Visi virš minėtų organizacijų nariai ir plačioji visuomenė turi tam vakare dalyvauti, nes tai bus visų organizacijų ir mūsų visų vakaras. Ypač svarbu Kražių skerdynių sukaktį minėti dabar, kada prieš dabartines ir ateinančias skerdynes Lietuvoje, nublinksta bile kokios pirmiau buvusios skerdynės. **Laisvutė**

Vilniaus muzikos mokykla

(LKFSB) 1942-1943 mokslo metų pabaigoje Vilniaus muzikos mokyklą lankė 267 mokiniai. Per trejus savo gyvavimo metus mokykla surengė 27 uždarus ir 11 viešų koncertų.

Baisi liga

1867 metais Romoje siautė maras ir cholera, daug žmonių išmirė.

Gorčius oro

Suaugęs žmogus įtraukia į save gorčių oro per minutę ir suvartoja kasdien 30 uncijų deguonio.

A. a. Prana Gurski prisiminus

Siomis dienomis mirė vienas Chicago lietuvių — Pranas Gurskis. Velionis iš prigimties buvo muzikas. Mama pasakoja, kad griežti jis pradėjęs šeimomis prie staklių motinai audžiant drobės. Paaugus tėvas padirbo jam muzikėlę (muzikos įrankį), vėliau nupirko tikrą smulką, kurio iš rankų nepaleisdavo. Dėdės bernas mokėjęs griežti armonika, tad sykiu gražiai grieždavę. Sako, viena vasaros vakarą griežė prie svirno durų. Begriežiant staiga atsidaręs dangus. Lyg durys būtų prasiūvusios. Muzikantai nusi-gandę ir įbėgę į svirną sl-gulę.

Pranas buvo garsus muzikantas vestuvėms. Visur vykdavo griežti. Grįžęs iš vestuvių parsinešdavo krepšuką kapeikų, penkkapeikų ir k. suaukotų už gražų griežimą. Motina džiaugdavo.

Velionis buvo giliai tikintis. Jis sakydavo: netikintį pažįstu iš akių, kurios at-rodė lyg stiklinės. Buvo susipratęs. Skaitė tik katalikiškus laikraščius: "Draugė", "Laiva", "Žvaigždė", "Varpelį". Mėgo klausyti lietuviškas radio programas. Jis niekad nelankė saliu-nų. Susitaupęs pinigų du syk buvo parvažiavęs į Lietuvą. Iš savo sutaupų mirdamas apdovanojo vienuolynus ir paliko savęs palidėjimui.

Jaunam lietuviui reikalinga kraujo aukotojų

Lietuviai yra žinomi ir gerbiami visų kaip duos-nūs rėmėjai visų prakilnių tikslų. Nemažiau jie yra pasižymėję sabo kraujo auka-vimu Raudonajam Kryžiui, t.t.

Prisimindami tai, turime

MEDALISTAI

Philip Murray, CIO prezidentas, ir Ralph H. Metcalf (negras), žymus sportininkas-bėgikas, buvęs National Catholic Community Service Club direktorius, dabar tarnaujantis kariuomenėje, paskirti gauti James J. Hoey Awards for Interracial Justice medalius. Apdekoruoti bus spalį 31 d., New Yorke, Catholic Interracial Council, Carroll Club patalpose.

(NCWC)

viltį kad Chicagos ar apylinkių lietuvių neatsisakys ateiti į brangią talką jaunam lietuviui, kuriam reikalinga kraujo aukotojų.

Bronius Enčėris, sūnus gerai žinomų Chicago lietuvių veikėjų Juozo ir Antaninos Enčėrių, jau antrą mėnesį kaip guli Illinois Research ligoninėje, kur gydytojai mėgina išgelbėti jį nuo pavojingos kraujo užsinuodijimo ligos. Beveik vienintelis būdas išgydyti ligą yra dažnos kraujo transfuzijos.

Jaunasis Enčėris yra jau turėjęs 11 kraujo transfuzijų, bet reikalinga dar daugiau pakol liga gali būti visiškai nugalėta.

Visi suaugę šeimos nariai yra jau paaukoję savo kraujo. Artimieji prieteliai yra prisidėję su kraujo auka. Penki jo buvusieji vienuo-

liai mokytojai iš De La Salle high school yra taipgi atėję į talką. Bet dar reikalinga aukotojų, todėl tenka kreiptis į prakilniąją lietuvišką visuomenę su šiuo prašymu Kiek jaunas lietuvis ir jo tėvai yra giliai dėkingi tiems kurie jau yra taip nuoširdžiai užjautę juos, tuo labiau jie bus dėkingi tiems, kurie dar galės ateiti į pagalbą.

Kilnūs lietuvių, kurie norėtų šiuo nepaprastu būdu aktyviai prisidėti prie išgelbėjimo jauno lietuvių gyvybės, yra prašomi susisiekti asmeniškai ar per telefoną su Enčeriais, 4401 So. Mozart St., Chicago, Ill. Telef. Laf. 2973. Rap.

SKELBKITĖS "DRAUGĖ"

Nauji susirgimai

Trys nauji susirgimai vaikų paralyžiaus liga buvo pastebėta Chicagoje, laike 48 valandų, skaitant iki pereinimo pirmadienio 9 valandos ryto. Cook kauntėje paralyžiaus liga susirgimų užregistruota 1,206 ir 105 mirty.

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
4148 Archer Ave.
Tel. Virginia 2114

Perkėlė savo Raštinę į BRIGHTON PARKĄ
Su Income taksais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antrašu.

Mūsų pastatytas TĖVAMS MARIJONAMS

DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 610c

KREIPKITĖS PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMUL

Geriausio Materiolo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugeliui mūsų Lietuviams klientams pilną patenkinimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN MONUMENT CO.

KLAUSYKITE-

VELIAUSIŲ ŽINIŲ - PRANEŠIMŲ - MUZIKOS - DAINŲ Per Mėgiamiausią Šeiminiųių

SOPHIE BARCUS RYTINĖ RADIO PROGRAMA

Iš Radio Stoties W. G. E. S. — 1390 Kilocycles

KAS RYTA:—Nuo 8:45 iki 9:15, išskiriant Sekmad.

Taipgi Pasiklausykite Populiaraus VAKARUSKININKŲ PROGRAMO, VAIDINANT "TACKŪNŲ" ŠEIMĄ ir Jų Kaimynus Kas PIRMADIENIO VAKARĄ Nuo 7 iki 8 val. vak.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja. PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742

4832-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad ir Ketvirtad. vak. Iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į - ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPIJCIOS JUSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui priinamas.

PACHANKIS PAMINKLAI

PETER TROOST MONUMENT COMPANY (Isteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi

PAMINKLAI

MAUZOLEJAI

ŽENKLAI

Pasitikėjimo

Mumis

Rekordas—

Ši Firma Virš 50 Metų

Toe Pačios Šeimos

Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELO GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

JOHN W. PACHANKIS

— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN — Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvadinė PARODA: REZIDENCIJA: 4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPublic 4298 VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Seštad. ir Sekm. 9-6 val.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos. **AMBULANCE** Patarnavimas Dieną ir Naktį Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS

3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138-39

LACHAWICZ IR SUNAI

2314 WEST 23rd PLACE Phones: CANAL 2515 10756 S. MICHIGAN AVE. COMMODORE 5765 PULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419

PADEKONĖ

JUOZAPAS MOTIEKAITIS

kuris mirė Spalio 22 d., 1943 m. ir tapo palaidotas Spalio 28 d., o dabar lisis šv. Kazimiero kapinėse amžinai nutiles ir negalėdamas atidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes, atmindami ir apgailedami jo prasišalinimą iš mūsų tarpo, dėkojame mūsų dvasiškiems tėveliams: kun. kleb. Ign. Albavičiui, kun. Ed. Abromavičiui, kun. Julijui Griniui, kun. Petriui Gasiūniui ir kun. Ant. Sandžiui, kurie atlaikė įspūdingas pamaldas už jo sielą, o kun. Ign. Albavičiui už paskymą pamokslu bažnyčioje ir prie kapo.

Dėkojame šv. Mišių ir gėlių aukotojams.

Dėkojame graboriui Antanui B. Petkui, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžiną, o mums palengvino perkštį nuliūdimą ir rūpesčius.

Dėkojame grabnešiams — draugijų nariams — ir visiems, kurie paguodė mus nuliūdimo valandoje ir pagalbos, dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuviuose žmonėms; o tau mylimas vyre, lai Visagalis Dievas suteikia amžiną ramybę ir atilį.

Nuliūdę lieka: Moteris, Pussererės ir kitos Giminės.

Atėjo pagalbą geraširdė moteris Suimti tėvai, kurie buvo palikę tris vaikus

Charles Danny ir jo žmona, kurie nebuvo namie tris dienas, palikdami tris vaikus jų pačių likimui, buvo areštuoti pereinant pirmadienį ir nugabentį į Domestic Relations teismą, kur jie kaltinami už vaikų apleidimą.

Tėvas buvo rastas "išikaušęs", prie 71 W. Huron st., policija apie tai pasakė, ir jo akis buvo pajuodavusi. Jis pasakė, jog kas tai ji sumušė ir paėmė užmokescio čekį. Tėvas paneigė, jog jis apleidė vaikus, sako, kad jis buvo išvykęs tik "keliom valandom".

Mrs. Danny buvo areštuota, kai ji grįžo į namus. Motina pasakė, kai ji išvykusi, ji maniusi, kad vyras greit grįš ir pasirūpins vaikais. Ji pasakė, kai sužinojo, kad policija paėmė vaikus savo gligon, ji "supykusi ir nutarė nueiti išgerti".

Bus įšaldytos kainos restoranuose

Sakoma, jog Chicagos ir jos apylinkių teritorijoje visuose restoranuose šiom dienomis kainų administracija įšaldys kainas. Kainos bus nustatytos remiantis tuo, kokios jos buvo nuo balandžio 4 iki 10 dienos.

Skolinam Pinigus Morgičiams

REITAS IR MANDAGUS PATARNAVIVAS
KREIPKITES PRIE MŪSŲ
TAUPLYKITE
dėl
1944 SUPREME
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
PETRAS P. KEZON
Sekretorius ir Išdininkas
DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA.....**4%**
1751 W. 47th Street

Vaikai vadinasi Margaret, 8 metų, Charles Jr., 3 metų, ir Jean, 11 mėnesių. Margaret rupinos mažiukais kaip ji galėjo, pagaliau maistas pasibaigė ir ji kreipėsi į kaimynę, Mrs. Mildred Cusunano, 1659 Vine str., kad ji suteiktų pagalbą. Mrs. Cusunano paėmė vaikus į savo globą ir pranešė apie tai policijai. Danny's gyvena 1661 Vine str.

Du vaikai sužalojo prekinį traukinį

Washington, D. C. — J. Edgar Hoover, FBI direktorius pareiškė pereinant pirmadienį, jog nuėjimas prekinio traukinio nuo New Haven geležinkelio, prie Highland, N. Y., pereinant šeštadienį, įvyko dėl dviejų vaikų kaltės, vienas iš jų turi 14 metų amžiaus, kitas 9 metus.

Sužalojimas geležinkelio bėgių atnešė didelius nuostolius: buvo sunaikinti keli tankai, iš 70 traukinio vagonų, ir penki namai. Sakoma, jog vaikų nusikaltimas atnešė \$123,000 nuostolių. Tokie ir panašūs vaikų nusikaltimai labai kenkia karo pastangoms.

Vis daugiau paliečia

Viršininkas Hugh McCarthy ir šeši Willow Springs kauntės plačių kelių oficialiai buvo įdaiminti, ryšium su gemblinimo byla.

Apie tai buvo sužinota pereinant pirmadienį.

Dabar vyksta smarkus tyrinėjimas dėl gemblinimo. Ryšiumi su tuo tyrinėjimu liečiami ir kai kurie policijos pareigūnai. Jau ne vienas yra suspenduotas iš pareigų.

Gyvai dirba

Gub. Green pareiškė, jog Illinois daugiausia teikia pagalbą karo reikaluose. Žmonės vieningai dirba ir gyvai prisideda prie karo vedimo pastangų.

TAI BUVO HALLOWEEN VAKARĄ

Nežinomas asmuo, pasivadinęs save "Mr X", Halloween vakarą atėjęs į karo ligoninę Toronto mieste, Kanadoje, kiekvieną gulintį sužeistą kareivį apdovanojęs pinigais — banknotėmis. Net slaugei-vienuolei įteikęs vieną šimtinę, kuri tačiau atsisakius priimti. (Acme-Draugas Telephoto)

Jis buvo tylintis

Nepažįstamas karo ligoninėje išdalino \$4,300

Toronto. — Kiekvienas Toronto gyventojas norėtų sutikti nepažįstamą vyrą, kuris tyliai ir iškilmingai ėjo per Christie str. karišką ligoninę ir įteikė į rankas po šimtą dolerių.

Ligoninės pareigūnai sako, jog tas žmogus išdalino apie \$4,300.

Vyras ramiai sau rūkė cigarą ir lydimas U. S. Army oficerio vaikščiojo tarp ligoninių lovų, kurios buvo ant stogo, ir trečiame aukšte. Tas vyras suteikė daugeliui

džiaugsmą ir nustebimą, kai jis kiekvienam išpaudė į rankas šimtą dolerių. "Tas vyras turėjo pilną ranką pinigų", — pareiškė vienas RCAF narys, kuris gavo vieną šimtą.

Paskui nepažįstamas vyras nuvažiavo automobiliu. Sakoma, jog tas vyras nepratarė nė vieno žodžio, kai jis dalino pinigus karo ligoninėje.

Šis atsitikimas įvyko pereinant šeštadienį.

Reikalingi darbininkai Kalėdiniam paštui

Chicagos pašto ofisui greitu laiku bus reikalingas didelis skaičius pilnam laikui laikinai raštininkų, išnešiotųjų ir darbininkų Kalėdinį siuntinių darbą.

Užmokestis laikiniams raštininkams ir išnešiotojams yra apie 75 centus per valandą, dirbant tarp 6 val. prieš piet ir 6 val. po pietų, ir 81 centas tarp 6 val. po pietų ir 6 val. prieš piet. Laikiniams darbininkams mokeskis yra 63 centai, dirbant tarp 6 val. prieš piet ir 6 val. po piet, ir apie 69 centus tarp 6 val. po pietų ir 6 val. prieš pietus.

Aplikacijos tarnybai galima paduoti rytiniame įstaiogos gaie, Main Post Office, 433 W. Van Buren str., tarp 8:30 val. prieš pietus ir 5 val. po pietų.

Iš vagilių gyvenimo

Vagys puola kaip bitės prie medaus

Trys ginkluoti vyrai pereinant pirmadienį apvogė Kimbark taverną, 1300 East 75th str. Jie paėmė 50 dėžių degtinės, už \$1,500, cigaričių už \$36 ir \$75 cash.

Don Chapman, iš Beloit, Wis., pranešė policijai pereinant pirmadienį, jog vagys įsilaužė į jo pastatytą automobilį, fronte 817 East 62nd str., ir pavogė du viršutinius paltus ir piniginę, kurioje buvo \$15.

Pereinant pirmadienį iš automobilio buvo pavogta už \$1,650 rubų. Automobilis priklausė Robert J. Witt, automobilis buvo fronte 6200 Kenmore ave.

Reigia daugiau atsargumo su vagiliais.

Henry Vetelle, 72 metų amžiaus, 6554 Normal blvd., pasiuntinys auditorių firmos, pranešė policijai pereinant

Nepaprastas atsitikimas

Moteris krito penkis aukštus, liko gyva

Mrs. Jean H. Polk, 21 metų, skrybėlių priėmėja, ir žmona Dr. Harry Polk, iš Detroit, buvo išgelbėta pereinant antradienį ligoninėje nuo sužeidimų, kuriuos ji gavo, kai ji krito iš šešto aukšto lango, Plaza viešbutyje, 1553 N. Clark. Ji nukrito iš šešto aukšto į pirmo aukšto balkoną, vadinas toji jauna moteris krito penkis aukštus.

Mrs. Polk pareiškė policijai, kad ji apalpo, kai ji atidarė lango sietelius, kad gautų daugiau oro kambaryje. Viešbutio pareigūnai pareiškė, jog ji išbuvo kambaryje savaitę su šalčio liga.

Ligoninės gydytojai nustatė jos sužeidimus, galimas daiktas, jog nugarkaulis buvo sulaužytas, neteko

viršutinių dantų. Mrs. Polk yra atsiskyrusi nuo savo vyro ir atvyko į Chicago iš Detroit prieš metus, — pareiškė policija.

Sužalojo mokyklą

Mount Vernon, Ill. — Pranešama, jog Halloween išdykautojai gerokai sužalojo MacLaughlin mokyklą, kuri yra penkios mailės pietvakariuose nuo Mount Vernon. Sužalojimai buvo dideli, kad net buvo reikalingas išsukti šerifo ofisas. Buvo nufotografuota pirštų nuospaudos. Nusikaltėliai ieškomi.

Cia jau ne juokai, ale tikras vandalizmas.

1726 metais termometras (Farenheito) išrastas.

Keisti dalykai

Ar ne juokingi šių dienų įvykiai?

Turbūt keisčiausia šiais metais vagystė. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, 11100 S. Pulaski rd., buvo pavogta du keltuvas, kurie buvo naudojami paminklų akmenims pastatyti.

Tai buvo netikras paskutinis vaidinimas naktį, kai Gem teatras, 450 So. State str., uždarė apie vidurnaktį savo teatrą. Maskuotas vagis surišo žanitorių Alex Webber, išgrežė seifą ir jį atidarė, nu ir paėmė \$171, bet nepastebėjo \$900 kitame compartmente.

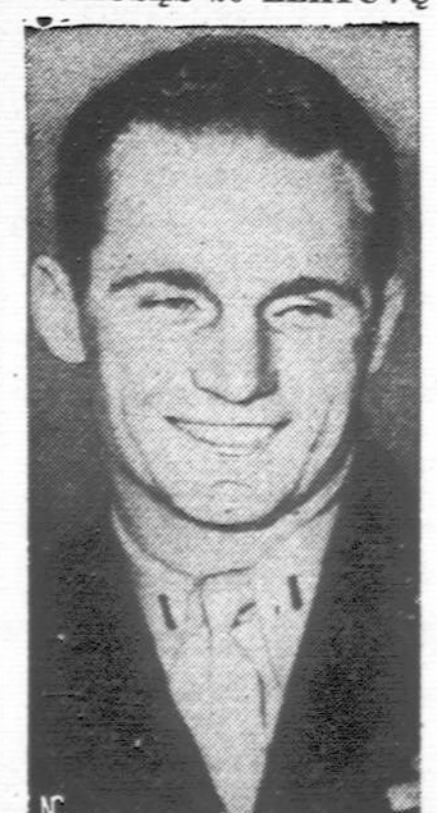
Gyvenime pasitaiko keistų dalykų. Pereinant pirmadienį Mrs. Viola Fanta, 36 metų, 936 N. Massasoit ave.,

štai ką pareiškė teisme. Ji sako, kad jos vyras Peter, 36 metų, pareiškęs, jog jis noris, kad ji būtų blondinė. Žmona savo tamsius plaukus nudažė šviesiai. Tada vyras pasakė, jog jis nori, kad būtų natūraliai blondė. Štai dėlko ji prašė, kad jai būtų duodamas laikinas išlaikymas. Tas klausimas bus sprendžiamas lapkričio 10 dieną.

700 trokų

Lapkričio 11 dieną, Armistice dienoje, 700 trokų Chicagoje rinks seną poperį ir metalo laužą, kaip pradedant Chicago "Victory Scrap Bank" vaju.

NUMUŠĖS 20 LĒKTUVŲ

Cap. Kenneth A. Walsh, U. S. marnų korpuso vienas labiausiai pasižymėjusių lakūnų, kovose Pietų Pacifike numušęs 20 japonų lėktuvų, Spaudos Klūbo konferencijoje, Washington, pareiškė, kad kiekvienam karo žygyje jis visados ant tėjusį nuo dūmų atgaivintų. Gydytojai pareiškė, jog jis bus išgelbėtas.

Nelaimė gaisre

Capt. Gustav Gardner, iš ugnegesių inžino Co. No. 88, nukentėjo nuo dūmų, pereinant pirmadienį, kai gesino skalbyklos didelį apartamentą, 6239-45 So. Kedzie avenue. Gardner nukentėjo nuo dūmų, kai jis vadovavo ugnegiesiams į basementą. Jis buvo nugabentas į šv. Kryžiaus ligoninę, kur lt. John Fitzgerald veikė, jog nukentėjusį nuo dūmų atgaivintų.

Daug kas kalba apie spaudą, bet bijo realių žygių toje srityje. (Prof. Eretas).

REFINISHING REPAIRING UPHOLSTERING

"B MŪSŲ DIRBTUVĖS TIESIAI JUMS"

VISAS DARBAS IR MATERIOLAS PILNAI GVARANTUOJAMAS

Neišmeskite savo senų išdėvėtų rakandų, bet paveskite mus jus perdėrbiti mūsų pilnai įrengtoje dirbtuvėje. Pirmiau dirbome naujus rakandus, o dabar iš priežasties karo mes visą savo dirbtuvę pertalsėm perdėrbitimui senų rakandų, vartojant vien tik geriausius materiolus. Turime didelį pasirinkimą visokių spalvų ir audinių apraukimui materiolų.

DAR TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ NAUJŲ RAKANDŲ ir jūs galite išmainyti savo senus ant naujų.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
Parlor Setų Išdėrbitėjai
JUOZAPAS KAZIKAITIS — SAVININKAS
4140 ARCHER AVE. TEL.: LAFAYETTE 3516

× Jonas Jonaitis šiomis dienomis iš kariuomenės parvyko dešimčiai dienų poilsio pas gimines 3547 So. Union Ave. (tėvų neturi). Jo brolis taipgi tarnauja kariuomenėje.

× Albinas Reneckis, Ateitininkų draugovės narys, tarnaujantis kariuomenėje šiomis dienomis gavo paskyrimą prie savo pulko štabo. Jis yra vienoje Texas stovykloje.

× Stasys Pieža, Chicago Herald-American korespondentas, šiomis dienomis gavo aukštą paskyrimą. Jis tvarkys "History Contest", kuriam šmet skiriamos dar didesnės dovanos. Kontestas bus daromas tarpe studentų aukštesnėse mokyklose.

× Moterų Sąjungos 2 kp. Ciceroje, šį vakarą rengia kauliukais žaidimo vakarą parapijos salėje. Pelnas skiriamas geriams tikslams. Rengėjos sako, kad atsilankę į vakarą nebus apvilti.

× Justina Sucilla, Šv. Juo zapo parapijos, So. Chicago, veikėja, šiuo metu yra labai užimta parapijonų ruošiamu vakaru lapkričio 21 d. parapijos salėje. Sako, kad kiekvienas atsilankęs gaus dykai dovanų.

× Kun. J. Prunskis sekmadienį, lapkr. 7 d. kalbės Waukegane lietuvių Šv. Antano draugijos 35 metų gyvavimo sukakties paminėjime. Programoj dalyvaus Moterų Antifonalių choras. Paminėjimas pakviestas ir miesto majoras. Vakarą įvyks Lietuvių Auditorioj.

× C. Druktenis, Aušros Vartų parapijos komiteto narys ir uolus organizacijų darbuotojas, nuoširdžiai padeda chorui, kad rengiamas vakaras lapkr. 14 d. pavyktų. Vakarą programoje dalyvaus žymiausi talentai iš visų chorų lietuvių parapijose Chicagoje.

× P. Čižausko, Susivienymo Chicago apskrities pirm., butan šį vakarą renkasi trijų apskričių (Federacijos, Moterų Sąjungos ir Susivienymo) vakaro komisija posėdžiui. Vakarą, kaip žinoma, bus lapkr. 21 d., Šv. Jurgio parapijos salėje. Tuo vakaru bus paminėta Kražių skerdynių 50 metų sukaktis.

× Kazimieros ir Stepono Kuzmų, 620 West 35 St., sūnus Petras šiomis dienomis parvyko iš kariuomenės mėnesiui poilsio. Jis ne vieną sykį yra dalyvavęs kovose su japonais Pacifike, tačiau Dievui dėkoja, kad nežuvo ir nebuvo sužeistas. Namiškams parvežė įvairių daiktų, rastų pas nukautus japonus ir įdomių suvenyrų iš Pacifiko salų. Kitas Kuzmų sūnus Juozas taip pat kariuomenėje ir šiuo metu irgi kur nors užjūryje.